

A vasárnapi szociálista gyűlés

A „Szegedi Napló“ egy idő óta különös figyelemmel, de különös modorban is foglalkozik velem. Tudva azt, hogy aki a közélet terén bármily szerény keretben működik, az erre vonatkozó többé-kevésbé izléses kritikát is ki kell hogy állja, természetesen és annál inkább nyugodtan néztem és nézhettem ezen állandó izléstelenségeket, mivel azok kétségtelenül nem nekem, hanem csak a lap nivójának ártottak.

A lap velem foglalkozó keddi cikke azonban oly türehtetlenül ocsmány modorban van írva, hogy helyén valónak tartom egyszer mégis leszámolni vele, természetesen csak úgy, hogy azután írhat a lap megint amit akar, mert hiszen „ és a karaván halad“.

Amikor azonban a „Szegedi Napló“ ezen sületlen támadásaival foglalkozni kezdek, természetesen fölmerül az a kérdés, hogy tulajdonképp kivel is állok én szemben?

Tömörkény Istvánnal, városunk és országunk ezen kiváló írójával, akinek csak a szerénysége nagyobb a tehetségénél, bizonyára nem.

Móra Ferenc, e szintén általános tiszteltetben álló, kifogástalan jellemű íróval sem.

De a felelős szerkesztő Fehér Árpáddal sem, akinek kedves, uri modorát, amióta városunkban van, mindenki elismeri.

Nem, én itt a modern ujságírás egy fékelyével állok szemben, a 20-ik materialisztikus század azon kinövésével, hogy egy analfabéta, vagy a jelen esetben egy 4 elemi iskolát nagy nehezen végzett, minden intelligencia nélküli egyén valahogy egy kis pénzhez jut, e pénzzel nem egy sajtos boltot, amihez talán értene, hanem egy „lapot“ vesz, felcsap kiadónak és a nem intelligens emberek módjára a zsebére ütve, ő adja meg a lap irányát, iratja pénzeért a cikkeket, megmarva mindenkit, akit zsebének érdekével szemben állónak vél.

Igenis Engel Lajossal állok szemben, ezzel a csak brutális erőszakosságáról ismert egyénnel, akinek minden lépését a botrány kíséri, akinek csak azért, mivel ő a lap tulajdonos, egyébként teljesen jelentéktelen személyével az egész városnak foglalkozni kell: amikor katonák megverik, amikor hónapokon át a másik lappal verekszik, mert az is fennállni és az ő jóvedelmét megszorítani merészkedik és aki a 8-ik nagyhatalomnak képzelve magát, nyílt helyen 100 ember előtt üti az asztalt, — „hogy majd ő megmutatja a polgármesternek“ — mert az egy másik lap fennállását lehetővé tette. (Mai lapjában különben már 3 helyen megmutatja ezt.)

Ez az alak évek hosszú során át barátságával tüntetett? ki, terveinek bizalmasává tett, amikor tanácsot kért tőlem, most pedig haragszik rám, mert én is azok között voltam, akik a konkurrens lap fenmaradása mellett állást foglaltak.

Amikor mindezeket így leszögezem, már végeztem is a támadóval, mert hisz ennyi ép elég arra, hogy azon távolabb állok is, akik ezt eddig nem tudták, ismerjék meg a lap rólam írt cikkeinek szennyos forrását.

Azok részére pedig, akik közéleti szereplésemet egy kis szimpátiával kísérik, röviden még annyit, hogy igenis az volt vasárnapi föllépésemnek a szociálista gyűlésen a célja, hogy a munkásnépet lehetőleg figyel-

meztessem arra a hibára, amellyel az egész választási jog iránti, elismerésre méltó küzdelmüket egyenesen kompromittálják, azzal, hogy szövetkeztek a „levizsgázott“ grófi párttal, amely az ő segítségükkel újból csak a hatalmat kívánja magának megszerezni; fölhívjam őket arra, hogy ne gyöngítsék saját erejüket azzal, hogy demonstrálnak akkor, amikor a parlament szentélyéből az ott garázdálkodó urakat kidobják, ne engedjék magukat arra fölhasználni, hogy ezen urakat népszerűséghez segítsék, mert ha a szociálisták ott hagyják őket, egymagára marad a „grófi párt“ — párt nélkül, — hisz gyökere a népben egyáltalán nincsen.

Ezen, világosan csak személyes harcot vivó párt izolálását én politikai életünk békéje érdekében végtelenül fontosnak tartom és ha ez az én szerény fölszólalásom keretében természetesen teljesen nem is sikerülhetett, merem mondani, hogy föllépésem épenséggel nem volt céltévesztett.

Wimmer Fülöp.

Vojtha válópöre a szegedi törvényszéken.

— Cigányprimás lesz a Haverda-bünpör szereplője. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi törvényszék első emeleti folyosóján csütörtökön délelőtt meglehetősen föltűnést keltett Nagy György dr. Hódmezővásárhely bozontos hajú kuruc fiskálisa. Az ex-képviselő egy diszkrétan elegáns, magas termetű hölgy társágában sétálgatott kissé türelmetlenül a bírák szobája előtt.

— No, kolléga ur, — mondta derült hangon egy szegedi ügyvéd — talán megint baja esett a magyar köztársaságnak?

— Nem, kartárs ur, most egészen más dologról van szó, *Vojtháné* önagyságát képviselem a *válópörben*, — válaszolta Nagy György és tapintatos gesztussal rámutatott a kíséretében levő urinőre.

És még néhány ilyen kérdést és találkozó szempillantást kellett kivédenie a fiskálisnak, amíg végre megnyílt *Czukur* Ignác dr. törvényszéki bíró szobájának az ajtaja és megkezdődött a válópör tárgyalása.

. . . *Vojtha* Antal válópöre! Ugyan ki ne emlékeznék a *Vojtha* névre, a *Haverda* bünpörre, a három izgalmas esküdtzéki tárgyalásra? Szabadka, Szeged, Budapest . . . Fölmentés . . . fölmentés és bankett és üdvözlés . . . aztán pfuj és abug és *Haverda* Máriának tizenkét év, *Jánossynak* tíz év és *Vojthának* nyolc év. *Mária-Nosztra*, *Vác* és *Sopron* . . .

Most már teljesen kihűlt a *Haverda*-szenczió. Már aligha érdekel valakit a szép, cselszövő és pörüljárt *Mariska* regénye, a *tunya*, energiátlan, szerelmébe belévakult *Jánossy* Aladár is messzire kigurult az érdeklődés köréből. A hirhedt bünpörnek csak egyik szereplője izgatja még a nyilvánosságot, a harmadik: *Vojtha* Antal. A tárgyalásokon is javarészen feléje fordult a publikum figyelem. Egyrészt, mert igen sok rést találtak a bünygyben való szereplésében, kevéssé tisztázódott a működése, másrészt a multja is sok izgató csemegével szolgált. Snájdig hadnagy ur, aztán rendőrtiszt, később készülődés a postagyakornoki vizsgára és végül — egy igen szimpatikus feleség, még a vádlottak padján ülő *Vojtháért* is rajongó asszony . . .

Az érdeklődés — és talán mondhatni: szimpatikus érdeklődés — még fokozódott, amikor mikor nemrégiben híre kelt, hogy *Vojtha* a soproni fegyház *dalköltője*. Csinos dalokat

ír, amelyeket lekottázva hazaküldözget a feleségének, *Várashelyre*.

— Ez a *Vojtha* egy zseniális ember — mondogatták akkoriban, — nem kell őt féltetni.

Igazán kedves és megható ez a vélemény olyan emberről, akire az igazságszolgáltatás — nyolc esztendőre rá szabta a fegyencek egyenruháját.

— Majd szépen kitölti a büntetését, aztán hazajön a feleségéhez és még rendes ember válik belőle — toldották meg a véleményt.

Ezt a csöndes részvétet aztán lesújtó vilámesapás érte. *Vojtháné* — a rajongó asszony — válópört indított a férje ellen. Tehát bekövetkezett az, amire senki nem számított. Amint ez már így szokás az élet tragédiáiban. Találgatták az asszony váratlan elhatározásának az okát. Talán a szégyenérzet . . . elhidegülés . . . Balzac asszonyának ébredése . . . Persze, a találgatásokra nem érkezett válasz.

A válókereset a legkomolyabb formában megtörtént és a szegedi törvényszék csütörtökön délelőttre békéltető-tárgyalást tűzött ki az ügyben. A tárgyalás — egyébként valószínűtlen — szenzációja elmaradt: *Vojtha* Antal nem vehetett részt a tárgyaláson. A törvény a válást teljesen privát ügynek tekintti és ilyen esetben nem nyújthat módot a büntetés végrehajtásának fölfüggesztésére. Még igen kis időre sem. A törvényszék ugy határozott, hogy *Vojthát* a soproni járásbíró-ság utján hallgatja ki és majd a kihallgatás jegyzőkönyvét hozzászátolják az aktákhoz.

Vojtháné a tárgyaláson megerősítette a válási szándékát. A kihallgatása igen megható jelenet volt. Elcsukló hangon, könnytől csillámló szemmel mondta, hogy:

— Kénytelen vagyok elválni az uramtól . . . pedig szeretem . . . épen úgy, mint régen szerettem . . .

— Hát mi a válás oka? — kezdtük *Vojthánét* a tárgyalás után.

— *A családom kényszerít a válásra*. Hiába való volt minden igyekezetem, hogy a magaménak tartsam *Vojthát*. Nem birtam már tovább a küzdelmet. *De azért mi állandóan levelezünk*, tudja, hogy szeretem. *Minden héten két levelet írok neki* még most is. *Ő minden három hónapban egyszer* válaszolhat a leveleimre. Igen sok levélben megírta, hogy ártatlanul itélték el és én ezt el is hiszem neki.

— A fegyházban — amennyire lehet erről beszélni — jó dolga van. Egy cipőgyáros dolgoztat a fegyházban és a gyárosnak ő végzi el a fegyházi könyvelését és levelezését. Szépen keres és finom hegedűt is vásárolt már magának. Gondoltam, hogy nem bírja ki zene nélkül, valóságos hegedűművész. Odahaza a kávéházban igen gyakran kivette a primás kezéből a hegedűt és játszott. Mindenki elragadtatással hallgatta a játékát.

— *A fegyházban már egész csomó dalt komponált*. A kottát mind hazaküldte és írta a levelében, hogy *adassam ki a dalait*. Sajnos, nem teljesíthetem az óhaját, ez sok pénzbe kerül. Írt igen sok kuplét, keringőt és egyházi éneket is. Van egy igen szép, dalamos kupléja, amelynek *„Lumpolni szeretnék, lumpolni jó! . . .“* a címe.

— A fegyház lelkésze nagyon kedveli,